
NIEZASŁUŻONY (16) *part praet pass pf*

W pisowni łącznej (10), w rozłącznej (6).

e, a oraz o jasne.

sg m N niezasłużony (2). ◇ A niezasłużonego (2); -ého (1), -(e)go (1). ◇ f N niezasłużoną (1). ◇ G niezasłużon(e)j (1). ◇ A niezasłużoną (1). ◇ n A niezasłużon(e) (1). ◇ pl N m pers niezasłużeni (2). subst niezasłużon(e) (1). ◇ G niezasłużonych (1). ◇ D niezasłużonym (2). ◇ A m pers niezasłużon(e) (1). ◇ I n niezasłużonymi (1).

Składnia dopełnienia sprawcy: niezasłużony od kogo (1), komu (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde brak.

I. W funkcji właściwej: *Nie otrzymany w zamian za jakieś wyrządzone dobro, który się nie należy (6) : POznałem czału przygody swoiey wielką á mnie nigdy nie zaśluzoną krom żadnych przyczyn y zaślug moich, z moimi przyjacióły iawną łaskę [!] którą VM. raczył ku mnie okazać BielŻyw nlb 3, nlb 4; Giezá Pánu Bogu łtych dárow niezaśluzonych zawnždy dziękował BielKron 299v; Boże moy [...] przynieś mi on požądany pokoy pierwfzy ku mnie/ nie zaśluzoney przyiázní twey. SkarŻyw 599; niechayże cię błogofławiá/ o namiłościwfzy IEzu/ [...] Anyołowie/ [...] za to nigdy odemnie nie zaśluzone vraczenie twoie. LatHar 229, 261.*

W charakterystycznych połączeniach: niezasłużony(-a, -e) dar, dobrodziejstwo, łaska (2), przyjaźń, uraczenie.

II. W funkcji czynnej: *Który nie zasłużył na otrzymane dobro lub zło; immeritus Mącz, Calep, Cn; male meritis Modrz (10) :*

1. Który nie ma zasług uprawniających go do nagrody (5) : *Immeritus, Niegodny/ Niedostoyny/ Niezasłużony. Mącz 217d; SarnStat 1206.*

W przeciwstawieniu: »zasłużony ... niezasłużony« (1): Zá kthoreby [lege: ktorego by] Páná wfze łtany/ ták Pánłkie iáko y Rycerłkie dobrze zaśluzone Rzeczy pólpolitey/ opátrzone być mogły/ á snadz y te choć łą nie zaśluzone MycPrz II Dv.

a. W funkcji rzeczownika (2) : *Ty [Fortuno] niezaśluzone zdobifz dostoynością/ Ty ludzie niewinne vgrážałz ciężkością RybGęśli Bv.*

W przeciwstawieniu: »zasłużony ... niezasłużony« (1): máią też być poštánowione zapłaty dobrze zaśluzonym: á nikczemnym y nie zaśluzonym [ignavis et male meritis] karanie. ModrzBaz 118.

Szereg: »nikczemny i niezasłużony« (1): ModrzBaz 118 cf W przeciwstawieniu.

2. Który nie popełnił nic, co by zasługiwało na karę (5) : *BielKron 393; Tich y wiele ynich rzetzi od ciebie Ofwieconi Krolu tierpiemi tierfzkich niezaśluzeni/ ktores zawzdi miał łobie powolne y zaśluzone PaprUp Fv [idem BielKron]; Immeritus, Qui nihil commeruit, innocens, inculpatus. Niezasłużony. Calep 508a.*

Szereg: »niewinny i niezasłużony« (1): Collátinus [...] náyzywał proditorem Brutum, że łiebie niewinnego y nicz niezaśluzonego do gniewliwego pólpolłtwá ofkárzył. Phil E3.

a. W funkcji rzeczownika (1) :

Szereg: »niewinny, niezasłużony« (1): Gdyż wiedząc niewinného/ niezaśluzonego/ Potwarzą nieuchronną ták zárzuconého: Izechmy go świáductwem łwym nie rátowały GosłCast 70.

Synonimy: II. 1. niedostojny, niegodny; 2. niewinny.

Cf **ZASŁUŻONY**

AK